

Силабус курсу
Теоретичні та прикладні проблеми сучасної лінгвістики

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література»

Компонент освітньої програми: вибірковий

Рік підготовки, семестр – 1 рік, 2 семестр

Кількість кредитів – 3

Мова викладання: англійська

Дні занять: згідно розкладу

Консультації: згідно розкладу

Керівник курсу

Докт. філол. наук, проф. Косович Ольга Василівна

Контактна інформація: olgak2270@gmail.com 0352-43-58-31 (деканат)

Опис дисципліни

Метою дисципліни «**Теоретичні та прикладні проблеми сучасної лінгвістики**» є формування уявлення у студентів про актуальні напрями сучасної лінгвістики, зокрема такі як: семасіологія, ономасіологія, психолінгвістика та етнопсихолінгвістика, когнітологія, теорія тексту, функціональна лінгвістика та комунікативна лінгвістика. Вказана дисципліна націлена на надання майбутнім дослідникам мови певного інформаційного простору для наукового пошуку, зорієнтувати їх щодо кола проблем і перспектив, ініціювати у них головний принцип вивчення наукової спадщини попередників. Основними завданнями вивчення дисципліни є: ознайомити студентів з найважливішими напрямами, ідеями і проблемами мовознавства; представити головні напрями світової лінгвістики як предмету курсу актуальних напрямів сучасної лінгвістики, розглянути методи і структуру; поглибити й систематизувати основні мовознавчі знання; розвинути у студентів навички та вміння роботи з різноманітними лінгвістичними напрямами, показати їм різницю проблем та методик сучасної лінгвістики, а також відповідності змісту течій в різних мовах.

Структура курсу

Години			Тема	Результати навчання	Завдання
лекції ї	семінари	сам. робота			
Змістовий модуль 1.					
Новітні напрями дослідження у сучасній лінгвістиці.					
2			Тема 1. Парадигми дослідження у сучасній лінгвістиці. Методи лінгвістичного дослідження. Лінгвістичні парадигми дослідження.	Ознайомлення студентів з парадигмами у у сучасній лінгвістиці; знати методи лінгвістичного дослідження.	Питання, обговорення
1	1		Тема 2. Комунікативна лінгвістика. Категорії комунікативної лінгвістики. Комунікативна лінгвістика як розділ мовознавства. Категорії комунікативної лінгвістики.	Знати визначення поняття комунікативна лінгвістика, диференціювати категорії комунікативної лінгвістики	Питання, обговорення
1			Тема 3. Когнітивна лінгвістика: новітні здобутки.	Бути ознайомленим з новітніми досягненнями когнітивної лінгвістики	Питання, обговорення
1	1		Тема 4. Когнітивна лінгвістика як наука. Напрями дослідження когнітивної лінгвістики.	Знати нові напрями дослідження когнітивної лінгвістики	Питання, обговорення
Змістовий модуль 2.					
Лінгвокультурологічний підхід до мови. Гендер і мова.					
2	1		Тема 1. Лінгвокультурологія як галузь мовознавства.	Знати основні завдання лінгвокультурології	Питання, обговорення
1	1		Тема 2. Напрями дослідження лінгвокультурологічного концепту.	Знати напрями дослідження лінгвокультурологічного концепту.	Питання, обговорення
1	1		Тема 3. Гендерна лінгвістика. Мовний сексизм.	Знати основні поняття гендерної лінгвістики	Питання, обговорення
1	1		Тема 4. Становлення зіставної лексикології. Сучасна зіставна лексикологія: здобутки та перспективи. Напрями досліджень у площині зіставного мовознавства.	Знати напрями досліджень у площині зіставного мовознавства, завдання зіставної лексикології	Питання, обговорення
Змістовий модуль 3.					

Пошуки роботи (Les recherches du travail)					
2	1		Тема 1. Базові поняття мовної комунікації. Поняття «комунікація». Комунікативна лінгвістика.	Знати поняття мовної комунікації; основні завдання комунікативної лінгвістики	Питання, обговорення
1	1		Тема 2. Природа і форми комунікації. Моделі комунікації. Компоненти комунікації.	Знати основні моделі та компоненти комунікації	Питання, обговорення
1	1		Тема 3. Комунікативна діяльність.	Володіти теоретичними знаннями про комунікативну діяльність	Питання, обговорення
1	1		Тема 4. Форми мовної комунікації. Вербальні компоненти спілкування.	Знати форми мовної комунікації, вербальні компоненти спілкування	Питання, обговорення
Змістовий модуль 4.					
Комунікативний акт та його ознаки. Закони успішної комунікації.					
2	1		Тема 1. Загальна характеристика складових комунікативного акту. Закони успішної комунікації.	Знати загальну характеристику складових комунікативного акту, закони успішної комунікації.	Питання, обговорення
1	1		Тема 2. Невербальна комунікація. Невербальні засоби комунікації. Кінесика. Проксеміка.	Знати і володіти матеріалом щодо невербальної комунікації, невербальних засобів комунікації	Питання, обговорення
1	1		Тема 3. Культура та мова. Міжкультурна комунікація. Визначення поняття «культура».	Знати та розуміти співвідношення культура-мова, визначення поняття «культура»	Питання, обговорення
1	1		Тема 4. Культура, мова та мовлення. Міжкультурна комунікація. Аналіз комунікативної ситуації.	Розуміти та тлумачити поняття міжкультурної комунікації, співвідношення культура-мова-мовлення, вміти аналізувати комунікативну ситуацію	Питання, обговорення

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК2	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК3	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК4	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК5	Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК6	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК7	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК11	Здатність проведення досліджень на належному рівні.
ФК1	Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.
ФК3	Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
ФК6	Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
ФК7	Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
ФК9	Здатність планувати, організовувати, здійснювати і презентувати прикладне дослідження в галузі англійської філології.
ФК13	Здатність планувати, організовувати, здійснювати прикладне мікродослідження з предметної спеціальності, систематизувати, аналізувати, інтерпретувати та представляти його результати.
ФК14	Здатність здійснювати аналіз мовного матеріалу з огляду на його лінгвосоціокультурні компоненти.
Програмні результати навчання	
ПРН2	Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
ПРН3	Застосовувати інноваційні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
ПРН6	Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
ПРН9	Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
ПРН10	Збирати й систематизувати мовні, літературні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).
ПРН12	Здатність розуміти і поділяти цінності академічної доброчесності, усвідомлювати ризики, пов'язані з недоброчесною академічною поведінкою, діяти у навчальних і професійних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики, розпізнавати академічну недоброчесність і давати їй належну оцінку.
ПРН15	Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
ПРН16	Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

Літературні джерела

1. Арутюнова Н.Д. Язык и мир человека. М.: Языки рус. культуры, 1998. 896 с.
2. Бацевич Ф.С. Нариси з комунікативної лінгвістики: Монографія. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. 281 с.
3. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. К: Академія, 2004. 343 с.
4. Болдырев Н.Н. Когнитивная семантика: Курс лекций по английской филологии. Тамбов: ТГУ, 2000. 123 с.
5. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание. М.: Русские словари, 1996. 411 с.
6. Гендер і мова. Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. К.: "К.І.С.", 2004. с. 454-473.
7. Кочерган М. П. Основи зіставного мовознавства. К.: Академія, 2006. 424 с.
8. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2003. 464 с.
9. Кирилина А.В. Гендер: лингвистические аспекты. М.: Изд-во «Институт социологии РАН», 1999. 180 с.
10. Кубрякова Е.С., Демьянков В.З., Панкрац Ю.Г., Лузина Л.Г. Краткий словарь когнитивных терминов. М.: МГУ, 1996. 245 с.
11. Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. К.: "К.І.С.", 2004. 536 с.
12. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля. К. 2006. 716 с.
13. Fillmore C.J. An alternative to checklist theories of meaning // Proceedings of annual meeting of the Berkeley Linguistics Society. Berkeley, 1975. V.1. P.123-131.
14. Porter, R.E. & Samovar, L. A, eds. Intercultural Communication: A reader. Fifth edition. Belmont: Wadsworth Publishing Company, 1988. 340 p.
15. Weinreich U. Languages in Contact. The Hague: Mouton, 1970.

Політика оцінювання

- **Політика щодо речення та перекладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10% від оцінки). Перекладання модулів і тем відбувається за наявності підтверджених поважних причин (наприклад, довідка від лікаря).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагиату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, у середовищі MOODLE).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістові модулі 1 і 2 (теми 1 – 4) – усне опитування, виконання практичних завдань і вправ, розв'язання тестів	25
Змістові модулі 3 і 4 (теми 5-10) – усне опитування, виконання практичних завдань і вправ, розв'язання тестів	45
Індивідуальна письмова робота	10
Екзамен (теми 1-10) – усне і письмове опитування	20

Шкала оцінювання студентів

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складанн
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом